

Storregioner i Svenskt Kulturliv
Upphovsrättens ekonomiska betydelse
Prisregn över svenska tonsättare

TONSÄTTAREN

1 2009
www.fst.se

Regionpolitik = Kulturpolitik?

Kulturens debattörer har uppvisat en otippad sida den senaste tiden – tystnaden. I vanliga fall brukar de debattglada skrika som stuckna grisar så fort en byråkrat flyttar ett komma som kan innebära förändrade villkor.

När Ansvarskommittén för ett antal år sedan lade sitt förslag om ändrad regionindelning var det relativt tyst på kultursidorerna, trots att det inte längre är frågan om ett flyttat komma utan ett ”vi ändrar hela skiten”. I princip har det sedan dess varit tyst i frågan på kultursidorerna, inte ens de mest översvämningsbenägna reservoarpennorna raspar pergamentet.

Även om det ser ut som att regeringen har svårt att komma till skott med själva kommittéförslaget, så har flera län sökt länsöverskridande samarbeten som stämmer överens med kommitténs tankar. Det kommer att påverka kulturlivet – var så säkert! I de samtal som Tonsättaren fört med institutionsföreträdare i detta nummer, framtonar en relativ samstämmighet om det goda med regionförändringen, bara Ingrid Elam och Stefan Forsberg uttrycker oro för att de nationella målen kan försvagas. Det går säkerligen att hitta besparingar och så kallade synergieffekter i större enheter, antingen det är fråga om geografi eller administrativa strukturer, men frågan är om det med automatik stärker konsten. Det kan lika väl leda till större enfald, färre scener, lägre tillgänglighet och skenande turnékostnader. Av kulturbudgeten idag går de mesta pengarna till hyror, löner av administratörer, teknisk personal och fast anställd konstnärlig personal. Den sista kategorin fasas alltmer ut till ett frilansliv för att institutionen ska uppnå en maximal frihet. Bra ur ett perspektiv, dåligt ur ett annat.

Vill man ha ett riktigt kulturellt lyft i hela landet måste det kopplas till en större ekonomisk tillväxt i kultursektorn. Dessutom måste pensionsfrågan lösas för teatrarna, ingen ändrad regionindelning i världen väger upp de galopperande pensionskostnaderna. Regionaliseringen ändrar inte den alltför låga årliga uppräkningsfaktorn för institutionerna, som fortsätter att gröpa ur institutionsekonomin. Om man lägger ihop förändringarna av regionerna med det tankar som läckt ut ur Kulturutredningen om kulturlivsorganisatoriska förändringar med en – för att uttrycka det snällt – bristande kulturpolitisk vilja och konstnärspolitisk vision från regeringen, borde debattens vågor gå höga. Så var är ni kulturdebattörer?

Många anser med mig att EMS är den avdelning i Rikskonserter som har starkast lyskraft. Under nuvarande studioledning har EMS flyttat fram sina positioner både i Sverige och internationellt på den elektroakustiska musikens område. Med minimal administrativ insats har man lyckats skapa spännande samarbetsprojekt, intressera andra konstområden och bredda rekryteringen till sitt musikområde. Kort sagt: det kokar på EMS! (som det skulle heta på nysvenska) Hur klarar då denna anrika institution i institutionen sig i Rikskonserter bantningskur? Ganska dåligt tyvärr, istället för att måna om den administrativa styrkan hos EMS väljer man att slå sönder arbetslaget.

Detta kommer på kort sikt att försvåra för EMS att utveckla det internationella arbete man precis fått 3 miljoner från Stiftelsen Framtidens Kultur för att göra. Det hade inte behövt vara så här, om Rikskonserter tyckt att EMS var viktigt, hade man kunnat undanta EMS personal från turordningsreglerna eftersom EMS skiljer sig verksamhetsmässigt och organisatoriskt från Rikskonserter i övrigt. En sådan linje hade dessutom visat på att Rikskonserter ledning var i stånd att mitt i krisen fatta beslut som pekar positivt in i framtiden, att måna om sina egna framgångsagor. I stället fortsätter man sin märkliga strategi med att näpsa det som internationellt gett Rikskonserter och Sverige gott rykte; Kroumata, Stockholm New Music och nu EMS. Om ryktena från Kulturutredningen talar sant om ett styckat Rikskonserter, skulle ett intakt EMS ha lättare att åter finna sina former hos en eventuellt ny huvudman.

Jag trodde att Rikskonserter var till för musikkivet och inte ett sysselsättningsprojekt för administratörer. Jag hade fel.

Sten Melin · ordförande

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen svenska tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år. Tidskriften är gratis. Vill du börja prenumerera, sluta prenumerera eller annonsera, vänd dig till nedanstående adress och telefon eller till kansli@fst.se.

adress: Fst, Box 273 27, 102 54 STOCKHOLM
telefon: 08-783 95 90 · fax: 08-783 95 40
hemsida: www.fst.se
ansvarig utgivare: Sten Melin · sten.melin@fst.se
redaktör: Martin Q Larsson · tonsattaren@fst.se
layout: Anna L Andrén / AnnaGrafik · www.annagrafik.se
tryck: Grafiska Punkten · 0470-700 700
illustrationer: Magnus Jonason

Upphovsrättens ekonomiska betydelse

I dagens debatt om upphovsrätt och olaglig fildelning kan det vara intressant att titta på vilken betydelse upphovsrättsersättningen har för dagens kompositörer.

Staffan Albinsson, producent vid Vara Konserthus och masterstudent i ekonomisk historia, har nyligen presenterat en uppsats i ekonomisk historia: *Hardly for the money – The impact of copyright revenues on the incomes of Swedish composers.*

Där utgår han från sin enkät som FST:s medlemmar ombads besvara under förra året. I enkäten ställdes frågor om mantalskrivningsort, ålder, utbildning, vilken typ av verk man komponerade, inkomst för 1997, 2002 och 2007 samt om man var tonsättare på heltid eller huruvida man önskade att så vara.

Staffan Albinsson har ställt tre huvudfrågor i sin forskning:

- 1 Vilken betydelse har upphovsrättsersättningen för dagens tonsättare?
- 2 Är fallet, såsom det ofta hävdas, att den starkt konkurrensbetonade musikbranschen med tillhörande upphovsrättsregler bara gynnar ett fåtal?
- 3 Finns det en särskild nivå av STIM-inkomst där man som tonsättare väljer att lämna sidoinkomster för att bli tonsättare på heltid?

Medel, median, minimum och maximum upphovsrättsersättning beroende av uppgiven grad av tid ägnad åt komposition

	Heltid	Ofrivillig halvtid	Halvtid	Alla
Antal tonsättare	19	33	30	82
Medel	130 340	39 883	52 389	65 004
Median	60 000	24 000	29 276	40 000
Minimum	0	0	0	0
Maximum	550 400	180 000	351 500	550 400
Standarddeviation	164 500	42 183	74 934	99 198

Med statistik går det att utläsa att nog är upphovsrättsersättningarna ett viktigt stöd men bara för några få framgångsrika tonsättare. De medverkande i enkäten fick tillsammans i genomsnitt 26% av sin inkomst i form av STIM- och annan upphovsrättsersättning vilket i reda pengar innebär c:a 65 000 kr i medeltal. Däremot var standardavvikelsen 99 198 kr vilket lyfte upp genomsnittet. Några få får således mycket (upp till 550 400kr) och många får väldigt lite eller ingenting alls.

Något som ofta hävdas i debatten om upphovsrättskyddet är att pengarna fastnar i de stora skivbolagen, men detta är inte fallet när det gäller de svenska tonsättarna av konstmusik. Däremot är det stark konkurrens även i branschen för konstmusik, där endast några få får uppdrag och därmed uppmärksamhet och efterfrågan, vilket i sin tur också ger mer upphovsrättsersättning i slutändan. Bara 10 % av tonsättarna fick hela 49% av den totala inkomstsommen för uppdrag inom gruppen, och bara 10% av tonsättarna fick hela 35% av totala summan STIM-utbetalningar inom gruppen.

När tar man då språnget att bli tonsättare på heltid?

Det verkar som om beslutet att bli tonsättare på heltid inte i första hand bygger på den ekonomiska situationen. Tre grupper undersöktes – 1. heltidstonsättarna, 2. deltidstonsättarna med önskan att vara tonsättare på heltid, och 3. de som var nöjda med att vara tonsättare på deltid. Medelinkomsten mellan dessa tre grupperna skiljde sig inte mycket. Det fanns dessutom inom alla tre grupper enstaka ekonomiskt mycket framgångsrika tonsättare. Valet att bli heltidstonsättare är således individuellt och beror snarare på saker som familjesituation, alternativa jobbomgångar och anspråk på levnadsstandard.

Men det finns mycket annat intressant att utläsa i materialet. Heltidstonsättare mottar mer upphovsrättsersättning än andra tonsättare. De komponerar faktiskt färre verk än deltidstonsättarna men dessa verk betalar sig bättre.

Studien visar även att äldre tonsättares upphovsrättsersättning inte minskar lika mycket med åldern som inom andra branscher. Detta kan bero på att de kanske arbetar längre, eller för att ersättningsreglerna ger inkomster för arbete utfört i yngre ålder och detta i högre grad än i andra yrken.

Bostadsortens roll

Tidigare i svensk historia kan man se att de tonsättare som inte bodde i Stockholm kom att falla i glömska. Det var i huvudstaden de viktiga nätverken fanns för att komma fram i karriären. Hur många minns Viking Dahl (Varberg), Josef Jonsson (Norrköping) eller Gustaf Paulson (Helsingborg)? Även idag söker sig många till Stockholm, kanske för att sälla sig till vad man tänker är eliten av Sveriges tonsättare. Nästan hälften av de svarande bor i Stockholm. Men hur står det till ekonomiskt i Stockholm jämfört med övriga landet?

I enkätundersökningen går det att utläsa att man utanför de tre stora städerna Stockholm, Malmö och Göteborg har väldigt små STIM-inkomster, men däremot högre medelinkomst troligen på grund av andra försörjningskällor. Det är också intressant att se att de tonsättare från Göteborg och Malmö som svarade på enkäten har betydligt större framgång med att få uppdrag och upphovsrättsinkomster än tonsättare bosatta i Stockholm.

Staffan Albinsson menar att problemet med musikbranschen mycket beror på ”varans karaktär”. Musiken som vara är inte ändlig, den försvinner inte. Alla kan ta del av den.

– Jag har jobbat i så många år i musikbranschen och tycker att tonsättare på många sätt blir styvmoderligt behandlade. Och det är så viktigt med tonsättare. Jag menar, utan tonsättare blir det ju ingen musik!

Sophie Malmros/Sonce Media · text

Läs hela uppsatsen
www.claraverba.com/hardly.pdf

Var är debatten om Kulturportföljerna?

Inom två år kan Sveriges kulturpolitik ha fördelats ut på regionerna. Två statliga utredningar pekar i samma riktning. Landstingen slås samman till större regioner som får hand om de statliga kulturmiljarder som i dag fördelas av Kulturrådet.

”Kulturportföljer” kallas regionernas pott med pengar.

Men vad händer då med kulturlivet? Ska länsmusiken, länsteatrarna och läns-muséerna i de gamla landstingen slås samman? Vad händer med arbetstillfällena för musiker, skådespelare och tonsättare? Vad händer med kulturutbudet? Och riskerar inte kulturen köras över av de viktigare näringslivsfrågorna?

Regeringen är positiv till storregionerna. I slutet av januari fick Skåne, Västra Götaland, Gotland och Halland besked om att de ska få bli storregioner under mandatperioden. Resten av landet får vänta till efter valet. Det blir de här nya regionerna som får ansvaret för hur det framtida kulturlivet ska se ut i Sverige.

Hur kommer det sig att den största förändringen av Sveriges kulturliv – kanske någonsin – inte syns till i den allmänna debatten?

Två stora förändringsvågor håller på att dra in över Kultursverige just nu. Runt om i landet pågår förhandlingar i en process som ytterst syftar till att landstingen ska slås samman till sex till nio regionkommuner, enligt ett förslag från den statliga utredningen Ansvarskommittén. I slutet av januari kom alliansregeringens besked om att de enats om att processen ska påbörjas.

Och från Kulturutredningen kommer redan i mitten av februari ett förslag på ”kulturportföljer”, det vill säga att större delen av de kulturpengar som Kulturrådet i dag fördelar ska regionaliseras.

När dessa två utredningar börjar omsättas i verklighet innebär det en ordentlig omvälvning av kulturlivet i Sverige – men ingen debatt har hörts.

Kulturrådet kommer inte att finnas kvar i samma form som i dag. Kulturutredningen planerar ”en ny statlig myndighet” som, enligt ett PM inför ett möte i september med Sveriges kommuner och landsting som Tonsättaren tagit del av, ska förhandla med regionerna/landstingen ”om en ’portfölj’ som innehåller statliga medel med totalt 1,5 miljarder kronor” (se artikel här bredvid).

I januari, strax före pressläggningen av Tonsättaren, började Kulturutredningen läcka och DN kunde avslöja detaljer om hur deras förslag kan komma att se ut: Kulturrådet, Konstnärsnämnden och Författarfonden försvinner och återuppstår i två nya myndigheter. En tar hand om bidragsgivning, där också delar av Rikskonserter föreslås ingå. En, kallad Staben, tar över Kulturrådets uppdrag att analysera och utvärdera hur kulturbidragen används. Enligt DN blir det Staben – som knyts närmare kulturdepartementet än Kulturrådet är idag – som kommer att ta hand om förhandlingen om Kulturportföljerna med regionerna.

Förslaget om Kulturportföljer har varit känt sedan i våras. Kulturutredningens ordförande Eva Swartz-Grimaldi och dåvarande huvudsekreteraren Keith Wijkander gick i Almedalen ut med en modell som liknar den Västra Götaland redan arbetar med som försöksregion, det vill säga regionen får frihet

att förvalta sin Kulturportfölj självständigt efter en förhandling med staten. Det gav eko på nyhetsplats men har för övrigt inte väckt någon särskild debattlust inom kulturlivet.

Ännu finns inga uppgifter om hur Kulturrådets tidigare uppdrag är tänkt att organiseras ute i regionerna. Ska nya regionala myndigheter – regionala mindre kulturråd – byggas upp för att fördela Kulturportföljerna? Ska dessa se likadana ut över hela landet, eller får regionens politiker makt över hur fördelningspolitiken ska utformas regionalt? Kommer det att finnas en särskild kulturnämnd? Blir det särskilda kulturpolitiker – som först ska väljas och sätta sig in i sin nya roll – som ska ta hand om Kulturportföljerna? Frågorna är många, men inte heller ut i de landsting som redan har påbörjat en gemensam process mot ett samgående har någon debatt hörts.

Sveriges till ytan tre största län, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland är inne i en första förhandlingsfas inför att bilda en region, som går under arbetsnamnet Norrstyrelsen. På kulturområdet har Anna Lassinanti, chef för staben för tillväxt och regional utveckling i Västernorrlands läns landsting, uppgiften att kartlägga kulturlivet inom de tre länen. I februari ska hon vara klar. Då tar måldiskussioner och visionstänkandet vid. Då kommer de konkreta frågorna att börja ställas – och förväntas få svar: Vilka teatrar ska vi satsa på? Vilka orkestrar är värda att ha kvar? Kan vi få ut mer av musiklivet om det blir en stor orkester i stället för de vi har i dag? Etcetera.

Men har det funnit någon diskussion i medierna? Har företrädare för kulturlivet uttryckt någon oro?

– Nej. Det har inte varit någon diskussion. Varken internt eller i tidningarna. Jag känner inte till någon oro, säger Anna Lassinanti.

Varför finns det ingen debatt om regionindelningen och kulturen? Hur kommer det sig att den största förändringen av Sveriges kulturliv, kanske någonsin, inte syns till i den allmänna debatten?

”Egentligen innebär det bara att institutionerna får en större ekonomi och en större geografi att råda över.”

Mats Svegfors, ordförande Kulturrådet

Kulturutredningen har debatterats. Kulturutredningens huvudsyfte – att göra en översyn av den nuvarande kulturpolitiken – har debatterats. Att direktiven skrivits av den nuvarande regeringen, utan någon bred parlamentarisk bas, har debatterats. Kulturutredningens önskan att luckra upp banden mellan kulturlivet och staten har debatterats.

Debatten har inte varit särskilt het, men frågorna har diskuterats. Inte förrän de fria konstnärerna startade sin skuggutredning började diskussionen sätta spår på de stora tidningarnas kultursidor. Men något huvudspår i tidningarnas spalter eller i etermedierna har knappast Ansvarskommitténs regionindelning och Kulturutredningens Kulturportföljer varit.

Om regeringen går på Kulturutredningens linje kan en regionindelning med åtföljande Kulturportföljer bli verklighet, kanske så snart som inom två år (se artikel här bredvid). Tonsättaren har pratat med fem företrädare för svenskt kulturliv för att höra vad de vet om regionindelningen och hur de tror att den kommer att påverka kulturlivet om den genomförs.

Alla fem har en god inblick i kulturpolitiken: Mats Svegfors, ordförande i Kulturrådet; Ingrid Elam, ordförande i Konstnärsnämnden; Sture Carlsson, vd för Svensk scenkonst och ledamot i Kulturrådets styrelse; Kenneth Johansson, länsmusikchef i Gävleborgs län och Stefan Forsberg, konserthuschef i Stockholm.

Är de oroliga över kulturlivets framtid, eller ser de kanske bara möjligheter med en regionindelning av kulturpengarna? (När frågorna ställdes var inte uppgiften om Kulturrådets, Konstnärsnämnden och Författarfondens nedläggning känd och alliansregeringens positiva inställning till storregioner hade inte kommit.)

Vad tror du blir effekten på kulturlivet av regionindelningen?

Mats Svegfors (tillträdande radiochef, avgående landshövding i Västmanland, avgående ordförande i Kulturrådets styrelse och den som ledde arbetet i Ansvarskommittén) tycker inte att man behöver vara orolig. Han tar de båda försöksregionerna Skåne och Västra Götaland som exempel. Båda har tagit över ansvaret för kulturrådetspengarna för sina respektive regioner.

– De har tagit kulturpolitiken på allvar. Dagens landsting är rätt utpräglade sjukvårds- och kollektivtrafiksorganisationer, men både Skåne och Västra Götaland har definierat kulturen som en viktig del av regionen.

– Problemet med dagens små landsting, med bara 200 000–300 000 invånare, är att de inte har någon kritisk massa av

kulturinstitutioner. Då har man inte mycket resurser heller. Frågan är vad skillnaden blir om man går mot större regioner. Där har vi lite av ett facit i Skåne och Västra Götaland.

Ingrid Elam (docent i litteraturvetenskap, dekanus vid Malmö Högskola, ordförande i Konstnärsnämnden) sitter med i en samrådsgrupp för förvaltningsfrågor i Kulturutredningen. Ingrid Elam ser möjligheter i att utveckla en egen kulturpolitik i regionerna, men höjer snabbt ett finger.

– Jo, visst kan det bli bra. Men kompetensen i landstingen är låg i dag. Det blir alltför lätt regionalpolitik av kulturen. Om staten ska dela ut en portfölj måste det följas av ett avtal som talar om vad det ska användas till. En ökad decentralisering kräver en starkare statlig styrning. Med den inblick jag har fått i Kulturutredningen så har konst- och konstnärspolitik lyst med sin frånvaro där.

– I Kulturrådet finns referensgrupper som gör en kvalitetsbedömning. En sådan kompetens måste finnas. Och direktiven om att det krävs konstnärspolitiska hänsyn måste vara starka. Hur mycket svensk musik ska spelas? Hur mycket för barn? Och så vidare.

– Min erfarenhet när man söker pengar i regionen är att det i mycket handlar om att det ska gynna regionens utveckling – konsten som hjälpgumma. Det behöver inte vara fel, men det får inte vara det enda.

Sture Carlsson (vd för Svensk scenkonst som organiserar Sveriges arbetsgivare inom dans, musik och teater; sitter i Kulturrådets styrelse och i referensgruppen för musik- och scenkonst i Kulturutredningen) skrattar först och säger att frågan är hypotetisk.

– Reinfeldt vill ju inte ha några regioner. Men vi kanske kan se fram emot en politisk strid. Och Kulturutredningen vill ju uttryckligen ha större motparter till staten.

Sedan pekar han, liksom Mats Svegfors, ut Västra Götaland som ett bra exempel där regionen tagit över ansvaret, men staten behållit kontrollen.

– Det är goda erfarenheter tycker jag. Det har inneburit en ökad satsning på kulturen. De har gjort kulturen till en profilfråga, där scenkonsten varit en vinnare. Jag tror inte alls att andra regioner behöver klara det sämre.

Kenneth Johansson (länsmusikchef i Gävleborg, ett län som alltså just håller på att starta en process för att skapa regionen

”Med den inblick jag har fått i Kulturutredningen så har konst- och konstnärspolitik lyst med sin frånvaro där.”

Ingrid Elam, ordförande Konstnärnämnden

vill jag ska vara den största möjliga. Men det måste finnas en måttstock. Man måste slå fast en rubrik för vad som är viktigt inom svenskt kulturliv. Därför måste det genomsyras av ett nationellt perspektiv. Det sker otroligt mycket ute i landet, och det som sker får inte bli för snävt och för litet.

Finns det inte en risk att institutioner slås samman? Att arbetstillfällena försvinner och kulturutbudet minskar?

Mats Svegfors

– Jag tror inte att det blir färre arbetstillfällena. Administrativa förändringar är en sak, men verklighetens geografi ändras inte. Egentligen innebär det bara att institutionerna får en större ekonomi och en större geografi att råda över.

– Slår man samman flera landsting i Stockholmsregionen förblir exempelvis Västmanland lika stort, eller litet, som tidigare, och Västerås är ju kvar. Det behöver varken betyda något positivt eller negativt för frilansande konstnärer.

Ingrid Elam

– En sammanslagning av institutioner kommer inte att påverka scenkonstnärerna särskilt. Nästan alla är ju frilansar ändå i dag. Det kan leda till att man skapar fler uppsättningar i ett hus i stället för många små ute i regionen. Det kan bli en teater i regionen som sysselsätter lika många som tidigare de små.

Sture Carlsson

– Det är klart att regionerna kan vilja sammanföra institutionerna. Att man slår samman några teatrar och hellre turnerar är sannolikt. Men det kan vara en styrka också. Kulturen är traditionellt dålig på att hålla sig framme vid grytorna. Med starka regioner kan det bli annorlunda.

Kenneth Johansson står just inför den process som är tänkt att mynna ut i en ny region Svealand. De har inte börjat kartlägga kulturlivet, som i de norra länen, men musikfolk från alla länen har träffats och startat ett nätverk, berättar Kenneth Johansson. Teaterfolk och filmmänniskor har också träffats. Han tror att det kan bli bättre.

– Genom en ökad samverkan mellan till exempel tre orkestrar kan man lika gärna få ut mer verksamhet som mindre. Större regioner kan tillföra resurser. Men det är klart att det kommer att bli diskussioner. Alla värnar om sitt i början. Det finns tre länsmusikorganisationer, tre teatrar och tre länsmuseumorganisationer. Det är viktigt att vi pratar om vad vi vill göra. Annars vågar ingen göra något.

Stefan Forsberg

– Jag ser det både som en fara och en möjlighet. Men jag tror definitivt att man ska pröva att slå samman. Det borde man göra. Det finns alltid behov som man kanske kan tillfredställa, just genom sammanslagningar. Jag tror att det kommer

att föra med sig en positiv effekt också på den fria sidan. I dag har vi täta regioner med mindre ensembler. Hur nära ska vi ha? Hur långt ska publiken resa? Det är sådana frågor man måste diskutera.

Kan det inte bli väldigt olika över landet när staten släpper ansvaret? Frånhänder sig inte staten ansvaret för att pengarna kommer kulturutövarna till godo?

Mats Svegfors

– Portföljmodellen innebär inte att staten bara lämnar ut pengarna. Det innebär en dialog. Staten avsvär sig inte allt anspråk. Det här gäller för hela vårt offentliga system. Vi har en kommunal och regional demokrati inom ramar som staten ställer upp.

– Det är alltid en risk med demokrati. Men i det här fallet är risken liten. Det blir ett ökat regionalt rörelseutrymme, men i överläggning med staten.

Ingrid Elam

– Det är en självklar risk. Men samtidigt har man olika behov. Den statliga politiken har gått ut på att regioner som inte haft egna förutsättningar har fått besök av Rikskonserter och har kunnat sprida musik på en statlig miniminivå. Det är klart att det kan komma att förändras.

Sture Carlsson

– Vissa gemensamma värderingar ska vi ha. Med pengarna ska följa villkor som bestäms centralt. Men med ett vidgat självstyre följer en större självständighet. Det måste finnas en beredskap att publiken har olika intressen i olika delar av landet och att det krävs olika resurser. Det ska finnas en olikhet.

Kenneth Johansson

– Det kommer att bli större skillnader än i dag. Regionernas självstyre innebär att de får rätt att välja sin egen väg. Ibland kommer säkert staten att få säga till, att det gått för långt. Men så är det också redan i dag.

Stefan Forsberg

– Det vore olyckligt om man inte skapade jämnstarka regioner. Regionindelningen måste vara ordentligt genomtänkt och täcka hela landet. Det vore till exempel konstigt om det bara blir så att försöksregionerna permanentas.

Finns det inte risk att fokus hamnar på att bygga volym, inte innehåll? Eller att det saknas kvalitet?

Ingrid Elam

– Det här är förmodligen det största problemet. Genom regionindelningen skickar staten ut signaler om att satsa på regional utveckling. Då kan det hända att regionen blir vikti-

”Kulturen är traditionellt dålig på att hålla sig framme vid grytorna. Med starka regioner kan det bli annorlunda.”

Sture Carlsson, vd Svensk scenkonst

gare än kulturinnehållet, att regionerna satsar på kulturen som regionalutveckling. De måste bygga innehåll också.

– Det finns också en risk att kulturen hamnar i en amtörisering. Regionerna litat hellre till egna förmågor för att de tänker regionpolitiskt före kulturpolitiskt. Samtidigt har vi haft det problemet länge, att kulturlivet bekostats av arbetslöshetskassan och den gör ju inte heller någon kvalitetsbedömning.

Kenneth Johansson

– Om regionen inte har innehåll i kulturen är den inte heller användbar för den regionala utvecklingen. Jag tror inte på att bygga ett lättillgängligt kulturbygge. Man måste satsa nytt, säger han och tar Institutet för digitala konstater, IDKA, ett centrum för att skapa nutida musik i Gävleborgs län, som exempel.

– Gävle använde IDKA som argument i sin ansökan att bli europeisk kulturhuvudstad 2014. Vi ser kulturen som en viktig del av den regionala utvecklingsplanen och som att den räknas in i tillväxttankarna.

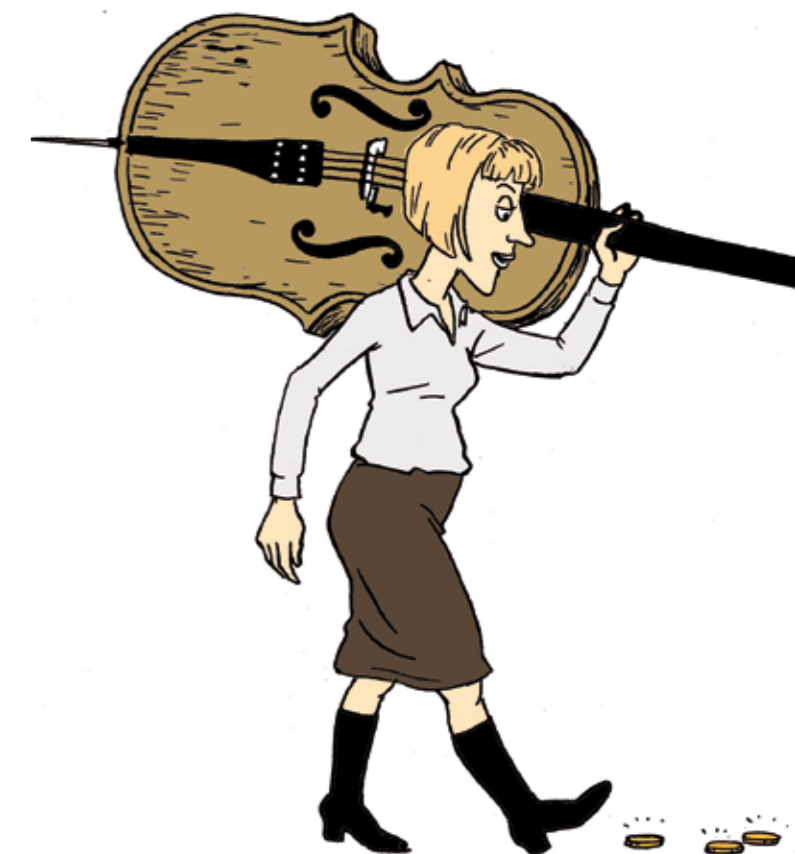
Stefan Forsberg

– Kulturen är en naturlig del i volymutvecklingen. Bygger man universitet för ett antal miljarder, vill man ha de bästa forskarna. Satsar man på regionerna, vill man ha de starkaste företagen. I båda fallen behövs ett utbud på fritiden för att locka till sig människorna. På kulturområdet måste vi kunna säga att vi har det bästa.

Var kommer konstnären in? Ska tonsättare, skådespelare och musiker flytta från Stockholm eller inom regionen?

Mats Svegfors

– Jag tror att konstnärer, skådespelare, kompositörer och kulturarbetare har intresse av att de offentliga institutionerna inte

Svealand tillsammans med Dalarna och Uppsala län) ser bara möjligheter med större regioner och att dessa får ta eget ansvar för kulturen.

– Med kulturportföljen följer en pott pengar som ger stabilitet för regionen att agera. Det ställer samtidigt krav på att vara en kompetent samtalspart till staten. Med större regioner blir det större möjligheter. Det kommer att vara fler som arbetar med kulturen. Ett län är ganska litet och vill man göra något rejält räcker det inte alltid till.

Stefan Forsberg (konserthuschef och vd för Stockholms konserthusstiftelse och Kungliga filharmonikerna) trycker på att det måste vara Riksdagen som bestämmer vilket innehåll kulturen ska ha.

– Från ett rent kulturpolitiskt perspektiv kan jag ha förståelse för att större regioner kan ge näringsmässiga fördelar. Men jag är bekymrad över att det inte finns en tillräckligt tydlig nationell kulturpolitik i dag.

– Kulturen är en grundförutsättning, en grundbult, för att en region ska kunna utvecklas positivt. Det viktigaste i en region är människorna. Kommunikationer, sjukvård, etcetera är självklarheter, men människorna är beroende av en kultur. De är del av kulturen. Jag tror att regionaliseringen kan bli en väldigt vinglig resa, om man inte först har gjort klart för sig att kulturen är ett viktigt område. Kulturen måste bli ett starkare politiskt område.

– Som chef för en institution är jag naturligtvis för friheten att utforma innehållet. Jag är satt att leda verksamheten. Mitt nätverk är mycket större än någon politikers. Den friheten

”Det fina i kråksången är att regionerna har olika uttryck. Det främjar metod- och idéutveckling som sedan kan spridas.”

Kenneth Johansson, länsmusikchef Gävleborgs län

är alltför ekonomiskt svaga. Med regionindelningen kommer det i bästa fall att finnas fler ekonomiskt starkare institutioner. Men jag tror inte att antalet kulturutövare ute i regionerna kommer att växa.

Ingrid Elam

– Det är väl ingen som tror att Stockholms kulturliv utarmas. Det finns ingen sådan risk. Det problem jag alltid tjuvar om är i stället varför staten är så rädd för att styra de stora institutionerna. Ställ krav på Operan och Dramaten. En statlig institution ska inte bara ha krav på sig att ge så och så många föreställningar. Den ska även ha krav på sig att nyskriven musik, teater, med mera ska spelas. Det får inte bli så att staten säger att den inte vill syssla med det här, att det får regionerna ta hand om.

Sture Carlsson

– Det vore bättre om fler bodde ute i landet. Det är synd att så många av frilansmusikererna bor i Stockholm. Det skulle ha betydelse för musiklivet om fler musiker fanns ute i landet.

Kenneth Johansson

– Kulturlivet kommer bara att må bra av fler kulturcenter ute i landet. Regionerna ska skapa en attraktivitet så att folk vill bo där. Och det är klart att det blir fler kulturmänniskor ute i landet. Men kanske inte färre i Stockholm.

– Det fina i kråksången är att regionerna har olika uttryck. Det främjar en metod- och idéutveckling, som sedan kan spridas. Det är det som är poängen med regionalt självstyre. Staten kan ha ett ansvar för att de idéerna sedan sprids, till exempel via nationella konferenser.

Stefan Forsberg

– Jag tror att det är bra för kulturlivet med portföljerna. Det ger frihet att utveckla i regionerna. Men man kan inte bara lämna området helt öppet och fritt. Lägga örat mot marken och göra det som efterfrågas. Det måste finnas en riktning.

– Det handlar inte om kvalitet eller amatörism. Samverkan mellan amatörer och professionella ser jag bara som ett berikande. Jag saknar bara en tydlig formulering: Är kulturen viktig från statens sida? Varför? Därför gör vi den här portföljindelningen.

”Jag är bekymrad över att det inte finns en tillräckligt tydlig nationell kulturpolitik i dag.”

Stefan Forsberg, konserthuschef Stockholm

Fem åsikter kring fem frågor. Men det finns många, många fler frågor att ställa inför en förändring som att regionalisera kulturlivet. Frågor, som vad som händer när Kulturrådet, Konstnärsnämnden, Rikskonserter, Riksteatern och Riksställningar inte längre har samma roll som de spelat sedan trettio år? Eller när en regional kulturnämnd tar hand om och fattar beslut om kulturbidragen? Spelar det någon roll för tonsättarna, skådespelarna och musikerna om huvuddelen av Kulturrådets bidragsbeslut hamnar i storregioner? Och vad kommer att hända med alla små, ofta ideella, arrangörsföreningar? Får de större eller mindre förtroende i en storregion?

Finns det inte en risk att en regionalisering av kulturpolitiken får samma effekt som kommunaliseringen av skolan 1991? Enligt Lärarförbundet satsar glesbygdskommunen Sävsjö 31 800 kronor per elev medan Arjeplog, en kommun med likartade förhållanden, satsar 62 300 kronor. Är det en risk man får ta?

Och vad händer i sämre tider? Är inte regionerna, genom sin relativa litenhet, sämre rustade än staten att ta stöten i en lågkonjunktur, ett läge då kulturen kanske behövs som allra mest? Riskerar inte kulturen att få stå tillbaka för satsningar på näringsliv och tillväxt då? Eller blir det bara bättre om regionerna tar över?

Så många frågor som väntar på sina svar. Var finns debatten?

Lars Ringberg · texter
Magnus Jonason · illustrationer

Ansvarskommittén

Ansvarskommittén föreslog i sitt slutbetänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft i februari 2007 att Sveriges ursprungligen 24 landsting skall slås samman till sex till nio direktvalda regionkommuner. På det sättet hoppas utredningen att den regionala utvecklingen ska gagnas och att hälso- och sjukvården effektiviseras. Framför allt syftar den nya regionindelningen till starkare regioner med starkare tillväxt. Kulturen hamnar inom det regionala utvecklingsuppdraget och så här skriver utredningen om regionernas kulturuppdrag: ”...att bedriva regional kulturverksamhet, vilket, förutom landstingens omfattande åtaganden inom området, består i att fatta beslut om statsbidrag till regionala kulturinstitutioner.”

Regeringen utsåg ett halvår senare en utredare som fick uppdraget att samordna diskussioner mellan landstingen och deras kommuner om hur de vill gå samman. Ansvarskommittén ansåg att de nya storregionerna borde vara framförhandlade och klara senast under 2008 så att en ny tillträdde regering och riksdag skulle kunna ta ställning kort efter valet 2010.

Fram till årsskiftet hade finansdepartementet fått åtta ansökningar om att få bilda nya regioner.

De tre norrlandslänen Norrbotten, Västerbotten och Väster-norrland har kommit längst i sina förhandlingar om att bilda en gemensam storregion, Norrstyrelsen. Dessutom finns det embryon till storregioner i Mittsverige (Jämtlands län tillsammans med Sundsvalls kommun och Ånge kommun, som i dag tillhör Västernorrland), Svealand (Dalarna, Gävleborg, Uppsala län, eventuellt tillsammans med Örebro), Gotland och Halland, som båda vill bli egna storregioner, och de båda försöksregionerna Västra Götaland och Skåne, som vill få sina försök att bli permanenta. Den åttonde ansökan kommer från Värmland, som vill ansluta sig till Västra Götaland. Övriga landsting vill antingen inte alls bli storregion (Stockholm) eller har inte lyckats skapa någon region ännu.

I slutet av januari kom så besked från alliansregeringen. Den har enats om att starta processen med att bilda storregioner. Regeringen kommer under den här mandatperioden att permanenta försöksregionerna Skåne och Västra Götaland och bevilja Hallands och Gotlands ansökningar att bli storregioner.

Kulturutredningen

På Kulturutredningen bekräftar sekreteraren Per Svenson att det kommer ett förslag om en ”Kulturportfölj” som regionerna får förvalta självständigt. För att få en Kulturportfölj måste regionen förhandla med staten i form av en ny statlig myndighet.

Portföljen ska innehålla det Kulturrådet i dag fördelar som verksamhetsstöd och utvecklingsstöd till institutionerna inom scenkonstområdet, museer och bibliotek, arrangörsstöd inom teater, dans och musik, stöd till kulturorganisation inom bild och form och stöd till folkbildning. Totalt 1,5 miljarder kronor.

Kvar hos staten blir stödet till de fria grupperna, Konstnärsnämndens stipendier och bidrag, det kulturpolitiska filmstödet och en del stöd som Riksantikvarieämbetet fortsätter ta hand om. Totalt en halv miljard.

Enligt det PM från Kulturutredningen om Kulturportföljerna som Tonsättaren tagit del av kommer staten att förhandla med var och en av regionerna. Regionerna måste göra en kartläggning och en analys av kulturen ”...under medverkan av många aktörer som både ska ges möjlighet att påverka processen och kunna formulera vad de kan erbjuda i form av verk-

samheter.” Avsikten är att förhandlingen ska mynna ut i en flerårig ”...överenskommelse (strategi) om inriktningen av hela eller delar av den kulturpolitik som är relevant både för staten och regionen/landstinget.”

Hela processen ska följa en matris som redan används för de regionala utvecklingsplanerna inom dagens landsting, de så kallade RUP:arna, som ligger till grund för regionernas tillväxt och utveckling.

Vad innebär det att kulturportföljen kopplas till de regionala utvecklingsplanerna?

– Det är viktigt att bredda kulturområdet utöver det traditionella, säger Per Svenson. Jag vill inte gå in i detalj, men det innebär att vi tar upp även andra saker som påverkas av eller kan påverka kulturen.

Vad kan kulturen ge i den regionala tillväxten och utvecklingen?

– Vi vill se att samhället kan dra nytta av kulturkompetens. Varje region har sina förutsättningar. Visst, det finns en risk, men man måste våga. Det gäller att hitta en samverkan mellan regional utveckling och kultur.

Innebär det då att man för in pengar i portföljen från regionen också för att kunna bredda?

– Nej det är inte tanken. Tanken är att kulturen ska öka andra delars attraktionskraft. Naturligtvis kan den förstärkas med pengar som kommer från annat håll, men det är inte det som är tanken.

Finns det någon ram för regionernas motprestation?

– Det kommer inte att finnas några krav på pengar från regionerna, bara mål på vad de ska genomföra och naturligtvis en uppföljning i efterhand. I dag är det Riksdagen som detaljreglerar vad regionerna ska göra för pengarna. Det vill vi bort från.

Blir det inte på ett sätt mer detaljstyrt, med förhandling om strategier före och en uppföljning efteråt?

– Det finns risker. Vi kommer att överväga risker och möjligheter noga innan vi lägger betänkanterna.

Blir det inte mindre kontroll över vad pengarna används till när regionerna tar över?

– Därför behåller vi stödet och stipendierna till konstnärerna. För övrigt får regionerna göra vad de vill inom ramen för överenskommelserna. Går det för långt får det regleras i nästa överenskommelse. Den statliga politiken ska vara nationell, inte detaljreglerande.

Mikael Edlund fick det nya Järnåkerstipendiet

Stiftelsen Saltö har för första gången delat ut de nyinstiftade Järnåkerstipendierna. Utdelningen skedde i samband med den årliga Minneskonserten på Nybrokajen 11. Mikael Edlund mottog Tonsättarstipendiet på 100 000 kr, och violinisten Anne-Sofie Andersen och cellisten Hanna Dahlkvist fick varsitt stipendium för unga stråkmusikstudenter på 75 000 kr. Järnåkerstipendierna är bland de största över huvud taget i Sverige och kommer att delas ut varje år.

Stiftelsen Saltös tonsättarstipendium tilldelas den som under de senaste tio åren komponerat ett betydande kamarmusikverk. Juryn bestående av Anders Loguin, Per Mårtensson och Cecilia Zilliacus gav följande motivering: ”Verket *Solo* för violin är ett lysande exempel på Mikael Edlunds komponerande: det genomarbetade partituret, det personliga, virtuosa uttrycket med ett stort mått av närvaro.”

– Jag är mycket tacksam, säger Mikael Edlund, och glad för att Erik Järnåker i sin donation varit så förtusende att det här stipendiet kunnat instiftas. Det är viktigt, inte minst för att öka statusen för kamarmusik.

Atterbergpriset 2008 till Marie Samuelsson

STIMs Atterbergpris 2008 tilldelades tonsättaren Marie Samuelsson, med motiveringen: ”En av vår tids främsta tonsättare som vid sidan av sitt konstnärskap fört en envis kamp för sina kollegers möjligheter både i kulturpolitiken och på upphovsrättens område.”

Atterbergpriset är på 50 000 kr och tilldelas varje år en upphovsman. Priset bär tonsättaren Kurt Atterbergs namn eftersom han spelade en avgörande roll

när STIM bildades 1923. Han var STIMs styrelseordförande under de första decennierna. Kurt Atterberg var dessutom en av dem som tog initiativet till att bilda Föreningen svenska tonsättare redan 1918.

web.comhem.se/marie.samuelsson

Rosenbergpriset 2009 till Victoria Borisova-Ollas

Rosenbergpriset 2009 utdelades i samband med Föreningen svenska tonsättares julmiddag på Operaterrassen den 5 december. Rosenbergpriset är ett svenskt musikpris som sedan tonsättaren Hilding Rosenbergs 90-årsdag 1982 varje år utdelas av Fst till en tonsättare med betydelsefull och nyskapande verksamhet bakom sig. Rosenbergpriset 2009 på 75 000 kr tilldelades Victoria Borisova-Ollas med motiveringen: ”Med mod, storslagenhet och imponerande hantverksskicklighet gestaltar hon melodiska visioner med ständigt lysande resultat.”

www.borisova-ollas.com

Fsts Interpretstipendium 2008 till Jeanette Bjurling

Föreningen svenska tonsättare delar även ut stipendier till några av alla de musiker och sångare som arbetar mest med och för den nutida musiken, Interpretstipendiet, vilket även det utdelades i samband med julmiddagen på Operaterrassen den 5 december. Stipendiet är på 40 000 kr och tilldelades sångerskan Jeanette Bjurling ”för hennes förmåga att med fötterna i tonkonstens mångsidiga mylla förflytta sin publik till en sonor himmel”.

Stora Christ Johnson-priset till Per Mårtensson

Kungliga Musikaliska Akademiens stora tonsättarpris ur Christ Johnson Music Prize Fund om 180 000 kr tilldelades Per Mårtensson för verket *Flute concerto*, komponerat 2001 ”som i sin artistiskt och tekniskt långt drivna ekvilibristik blir till ett enastående färgrikt och fängslande musikiskt drama i spänningen mellan solist och kollektiv”. Flöjtkonserten är en av tre solokonsertter som tillsammans utgör en central period i Per Mårtenssons komponerande.

– Jag kommer säkert att återvända till solokonsertformen i framtiden, säger han. Den har visat sig lyckosam för mig rent konstnärligt när det gäller att fokusera mina musikaliska frågeställningar. Priset delades ut av Kronprinsessan Victoria vid Kungliga Musikaliska Akademiens högtidssammankomst 24 november 2008.

www.musakad.se

Lilla Christ Johnson till Mirjam Tally

Kungliga Musikaliska Akademiens lilla tonsättarpris ur Christ Johnson Music Prize Fund om 60 000 kr tilldelas Mirjam Tally för hennes verk *Turbulence*, komponerat 2006 ”i vilket hon genom en unik klangkänslighet på ett överraskande direkt sätt förmår att kombinera innovation och konstnärlig mognad.” Mirjam Tally är utbildad i komposition vid Estniska Teater- och Musikakademien. Vid sidan av sin verksamhet som tonsättare har hon också varit musikredaktör bland annat vid Estniska Radion. Numera är hon bosatt i Visby och även verksam som lärare vid Gotlands tonsättarskola. *Turbulence* framfördes nyligen vid ISCM World Music Days i Vilnius och vid Venedig-biennalen för nutida musik. Priset delades även det ut av Kronprinsessan Victoria vid Kungliga Musikaliska Akademiens högtidssammankomst den 24 november.

www.mirjamtally.com

Sven-David Sandström tilldelades Lifetime Achievement

Sven-David Sandström mottog den 7 november Musikförläggarnas pris Lifetime Achievement, med motiveringen: ”Många tonsättare kan sitt hantverk, men få är kompositoriskt virtuosa som denne. Få vågar pröva de klassiska genrernas yttersta gränser, men det vågar han. Många är produktiva, men ytterst

få lämnar efter sig så mycket musik med både bredd och djup. Och vart han än vänder sig får han en konstnärligt viktig roll – nu senast som kompositionsprofessor i Bloomington i USA. 2008 års Lifetime Achievement tilldelas tonsättaren och pedagogen Sven-David Sandström!” www.sdsandstrom.net

Greuz-sur-Loing-stipendium till Lei Feng Johansson

Lei Feng Johansson tilldelades i september 2008 Greuz-sur-Loingstipendiet. Stiftelsen Greuz-sur-Loing är en ideell stiftelse med huvudsakligt ändamål att främja och stödja konstnärlig, litterär och vetenskaplig forskning genom att tillhandahålla lägenheter, ateljéer och andra arbetslokaler. Stipendiet omfattar 40 000 kr samt lägenhet med ateljé i Hotel Chevillon i Greuz-sur-Loing söder om Paris.

www.greuz-stiftelsen.se

Förläggarpris till Byström och Borisova-Ollas

Den 7 november utdelade Svenska Musikförläggareföreningen 2008 års konstmusikpriser, ett till Britta Byström för verket *Strövtag i hembygden*, i kategorin Kamarmusik, samt ett Victoria Borisova-Ollas för verket *The Ground Beneath Her Feet*, i kategorin Större ensemble/Opera.

”Britta Byströms *Strövtag i hembygden* gör lyssnaren på gott humör. Här förenas lätthet och balans med konstnärlig uttrycksförmåga. Hon äger därtill förmågan att skapa ett musikiskt flöde som uppskattas av både sångare och instrumentalister.”

”Victoria Borisova-Ollas ger återigen prov på sitt imponerande tekniska kunnande. Som få andra fogar hon delar till helheter, utan kompromisser i form och tonspråk. Dessutom är tekniken ställd i det konstnärligas tjänst.”

www.smff.se

Tonsättarpresentationer på Studio 53

Studio 53 fortsätter sin serie uppskattade tonsättarmöten i Stockholms Saxofonkvartetts studio på Tulegatan 53 i Stockholm. Här bjuds på levande musikexempel, diskussion och vin allt efter de förutsättningar som gives. Tonsättarna berättar om sig själva och sin konstnärliga verksamhet, interfolierat med att Saxofonkvartetten spelar ny och äldre musik av dem. Under hösten hann man

med att presentera Marie Samuelsson, Csaba Deak samt Tonsättarens redaktör Martin Q Larsson.

Först ut i vår är tonsättaren Klas Torstensson 12 februari, sedan väntar Ida Lundén och Lise-Lotte Norelius 26 februari, och Kent Olofsson 16 april. www.studio53.nu

von Bahr dubbelt prisad

I december fick skivbolagsdirektören Robert von Bahr regeringens Lifetime Achievement Award för sina insatser för främjande och spridning av svensk musik i utlandet. I motiveringen skriver juryn bland annat att von Bahr sedan grundandet av skivbolaget BIS 1973 ”med lidelse och stort kunnande verkat för att ge svenska musiker och tonsättare en plattform för sin musik”, och att ljudkvaliteten alltid håller världsklass. Själv nämnde en glad och rörd Robert von Bahr svenska tonsättare och musikers betydelse i sitt tacktal vid prisutdelningen på Utrikesdepartementet.

Det nya året tog vid i samma tecken för von Bahr, som vid Grammisgalan i januari mottog Ifpis hederspris.

www.bis.se

Ny musik i kyrkan – Tonsättarfestival i Hägersten

Hur låter morgondagens kyrkomusik? Hur mycket förnyelse tål musik som ska användas i kyrkan? Det är några av de frågor som kommer att diskuteras i Uppenbarelsekyrkan i Hägersten söndagen den 15 februari. Då möts tonsättarna Sven David Sandström och Bo Hansson, musikpedagogen Gunnel Fagius, Kungliga Musikhögskolans rektor Johannes Johansson och kyrkomusikern Kerstin Börjeson i ett panelsamtal om kyrkans nya musik. Samtalet är en del av festivalen Ny musik i kyrkan som 12-15 februari kommer att fylla Uppenbarelsekyrkan i Hägersten, i ett samarbetsprojekt mellan Hägerstens Kammarkör, Hägerstens församling, Kungliga Musikhögskolan och Sensus.

– Kyrkan är Sveriges kanske största musikplattform, både i konsertsammanhang och gudstjänst. Utbudet är stort och skiftande och i denna festival inriktar vi oss på den samtida kyrkomusiken, säger Kerstin Börjeson, dirigent och festivalgeneral. Vi vill skapa en fest för nykomponerad musik att njuta av och inspirera till fortsatt skapande.

www.nymusikkyrkan.dyndns.org

Föreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 STOCKHOLM

KONSERTKALENDARIUM

FEBRUARI

- 06 Örjan Sandred, *Labyrinths in the Wind*, solokonsert för Yamaha wind controller och symfoniorkester, Allen Harrington och Winnipeg Symphony Orchestra, dir. Alexander Mickelthwate, 20:00 Centennial Concert Hall, Winnipeg, Canada. **Uruppförande**
- 06 Fredrik Hagstedt, *Andemening*, för sopran och kvintett, Lisa Larsson sopran, kl. 12:15, Artisten, Göteborg. **Uruppförande**
- 07 Lars Bröndum, *Revolving Light*, **Uruppförande**. Tamas Ungvary, *Fingerprint No. 5*. Festival of Sonic Art, in the Reid Concert Hall, Bristo Square, Edinburgh.
- 09 Sergei Dmitriev, *Marooned in Memories*, The Moscow Grand Flute Ensemble, The Rachmaninov Hall of The Moscow Conservatory. **Uruppförande**
- 12 Benjamin Staern, *The threat of war*. Marie Samuelsson, *Luftrumma III*. Tobias Broström [Nytt verk för violin och orkester], **Uruppförande**. Gävle Symfoniorkester, dir. Mats Rondin, Gevalia-salen, Gävle.
- 12 af Malmborg Ward, *Operatic*, Norrköpings Symfoniorkester, dir: André de Ridder, Konserthuset Norrköping, Även 14/2 Konserthuset, Jönköping.
- 13 Klas Torstensson, *Polarhavet*, Sveriges Radios Symfoniorkester, Daniel Harding, 19:30, Berwaldhallen, Stockholm. Även den 14/2 15:00, Berwaldhallen, Stockholm.
- 14 Mirjam Tally, *Joon*, Ene Nael (harpsichord), Kristi Mühling (Estonian zither), Liis Jürgens (harp), 18:00, Kadriorg Art Museum, Tallinn, Estland.
- 14 Sven Hagvil, *Missa 'Via Interna'*, Immanuelskyrkans Vokalensemble, Mats Nilsson, kl. 17.00, Uppenbarelskyrkan, Hägersten.
- 14 Martin Q Larsson, *Duello*, Katarina Widell blockflöjt, Patrik Karlsson ärkeluta, Västerås Konserthus.
- 14 Jesper Nordin, *Lamento d'Arianna*, Hägerstens Kammarkör, 17.00 Uppenbarelskyrkan, Sthlm. **Uruppförande**
- 15 Bo Hansson, *Missa brevis, For as the rain*, Hägerstens kammarkör, ungdomskör, orgel, dir. Kerstin börjesson, 11:00 Uppenbarelskyrkan, Hägersten. **Uruppföranden**
- 19 Jonas Bohlin, *Violinkonsert*, Jonas Lindgård, Nordiska Kammarorkestern, dir Johannes Gustavsson, Stadshuset, Sundsvall. **Uruppförande**
- 20 Jesper Nordin, *Close Encounter*, Jean-François Laporte, Montreal Contemporary Music Festival, Montreal, Kanada. **Uruppförande**
- 21 Vladimir Levitt, *Concerto Grosso No 1*, for trumpet and string orchestra, trumpet Stig Persson, dir Arne Johansson. *March - Mazurka - Dialogue - Humoresque*, for violin and double bass, vl Andrej Nikolaj, db Andrej Ivanov, 15.00 Sofia kyrka, Stockholm. **Uruppförande**
- 28 Iréne Sahlin, *Beyond the Bridge*. Thomas Bjelkeborn, *Love in the eye of queen Mab*. Ylva Skog, *Rampljus* Lars Bröndum, *The Evitable Conflict*. 20.00, C'est la vie, Madrid Spanien.
- 28 Rolf Martinsson, *Bridge - Trumpet Concerto No. 1*, Håkan Hardenberger, Porto Nationalorkester, Oporto Casa da Musica, Portugal. (Portugisisk premiär)

MARS

- 01 Benjamin Staern, *Arpalinea*, för gitarrsolo, Johannes Möller, gitarr. Palladium, Malmö. **Uruppförande**
- 03 Mirjam Tally, *Birds and shadows*, Mari Targo (violin), Tallinn Chamber Orchestra, dir. Mikk Murdvee, 19:00 Estonian Concert Hall. **Uruppförande**
- 05 Anders Nilsson, *Requiem: del 1 (Introitus, Kyrie, Sekvens)*, f. bar. kör (SATB), orkester. Allmänna Sängen, Olle Persson, Uppsala kammarorkester, dir. Cecilia Rydinger Alin. 19:30. Uppsala Konserthus, **Uruppförande**
- 07 Thomas Bjelkeborn, *Unplucked*, EAM, 20.00, MANTIS festival, NOVARS, Martin Harris School of Music and Drama. **Uruppförande**
- 09 Martin Svensson, porträttkonsert kl. 19:00 på Skissernas Museum, Lund. *Chained*, tenorblockflöjt & elektronik, Kerstin Frödin **Uruppförande** *Bagatell*, för soloflöjt, Terje Thiwång *Fugue, and then some...*, cembalo, Anders Danman *Interactions*, trumpet, percussion, tape & liveelektronik, Björn Edqvist, Lars Ljungberg *Escape*, soloflöjt, Terje Thiwång
- 12 Paula af Malmborg Ward, *Il gallo cortonese: sinfonia concertante*, Helsingborgs Symfoniorkester, dir Francis Tovey, Konserthuset, Helsingborg. **Uruppförande**
- 12 Thomas Lindahl, *Soundtrack no.1*, Håkan Hardenberger trumpet, John Storgårds violin/dirigent, 19:00 Lapplands kammarorkester Ivalon Kirkko, Ivalo, Finland, **Uruppförande**
- 12 Rolf Martinsson, *Orchestral Songs*, Anne Sofie von Otter, Malmö SymfoniOrkester, dir. Vassily Sinaisky, Nya Radiohusets Konsertsal, Köpenhamn. **Uruppförande** Även 13/3 Malmö Konserthus (Sverigepremiär). Även 15/3, Bridgewater Hall, Manchester, UK. (UK Premiere)
- 13 Sven-David Sandström, *For strings*, Musica Vitae, dir Peter Manning, Palladium, Växjö. **Uruppförande**
- 18 Rolf Martinsson, *Bridge - Trumpet Concerto No. 1*, Håkan Hardenberger, Bamberger Symphoniker, dir. Andris Nelsons, Joseph-Keilberth-Saal, Bamberg, Tyskland. Även 19/3, Stadthalle, Bayreuth, Tyskland. 20/3, Theater der Stadt Schweinfurth, Tyskland.
- 20 Thomas Lindahl, *Därfinkar och Dönickar*, teatermusikal, text Irena Kraus efter Ulf Starks roman, Martin Östergren kapellmästare, 13:00 Stockholms Stadsteater (spelas t.o.m. maj 2009). **Uruppförande**
- 21 Fredrik Hagstedt, *Andemening*, sopran och kvintett, Lisa Larsson, 15:00, Västerås Konserthus, Västerås.
- 26 Tobias Broström, *Transit Underground*, Gävle Symfoniorkester, dir. Robin Ticciati, 19:30, Gevaliasalen, Gävle. Även 27/3 18:00, Göteborgs Konserthus.
- 27 Rolf Martinsson, *Violin Concerto No 1*, Jan Stigmer, Tromsø Symfoniorkester, dir. Bjarte Engeset, Kulturhuset, Tromsø, Norge.
- 30 Ingvar Karkoff, *Bortbytingen*, fl,cl,perc,pft,vln,vla,vcl, Neoensemblen Kl. 12:00 Överkalix. **Uruppförande**